

піднести режисерську і акторську культуру, керованого ним театру, до рівня тих вимог, які вимагала сучасність. Велика заслуга Образцова полягає в тому, що він вивів мистецтво театру ляльок з стану любительщини. Постановки Центрального театру ляльок допомогли подолати розповсюджену тоді думку про, ніби-то, художню неповноцінність цього виду мистецтва, про його специфічну дитячу примітивність і бідність виразових засобів.

Зав. музичною частиною театру
Г. С. Теплицький.

Ще до війни поставлений для дітей спектакль «По щучьему велению» привернув до себе увагу театральної критики і дорослих глядачів лаконізмом режисерського рішення, новизною стилю і гумором.

Виробивши свою індивідуальну творчу манеру, знайшовши своє власне розуміння образу і ха-

рактеру ляльки в дитячих спектаклях, театр почав працювати над спектаклями і для дорослих.

В 1939 році С. В. Образцов поставив «Золшебную лампу Аладина». Казковий характер сюжету, ясні та наївні образи персонажів не робили його специфічно «дорослим», проте, був у цьому спектаклі особливий секрет, який завоював йому визнання дорослих глядачів. Цей секрет полягав у високій сценічній майстерності акторів, в тонкій іронії, якою режисер підійшов до п'єси, в особливий художній виразності самих ляльок.

Колектив театру зумів розкрити величезні художні можливості, закладені у театральній ляльці. Своїми спектаклями він зумів довести, що театр ляльок — це особливий жанр в сім'ї сценічних мистецтв, який може і повинен вирішувати великі ідейно-художні задачі, але користується при цьому особливими, притаманними йому, засобами, які випливають з особливостей самої ляльки.

Звичайно, в ляльковому театрі повинен бути і свій, особливий репертуар. Насамперед, і більш за все, лялька прагне до комедії. Недаром одвічні герої кожного народного театру ляльок завжди були коміками та простаками, наївними хитрунами і задирками, сама полва яких викликала у глядачів сміх. І хоч радянський ляльковий театр у своєму розвитку пішов далеко вперед і його репертуар не має нічого спільного з примітивними представниками старого, народного російського Петрушки — ляльки продовжують смішити глядачів.

Визначаючи свої репертуарні позиції, Центральний театр ляльок виходив з того положення, що специфіці лялькового спектаклю мусить відповідати і спе-

цифіка драматургічних жанрів. Лялька, можливо, найбільш виразна в карикатурі та гротеску. Проте, вона не менше переконлива і в фантастичних обставинах казки, байки, героїчної легенди тощо.

Саме тому при створенні сво-

Зав. літературною частиною театру
Г. Л. Шпет

го репертуару Центральний театр ляльок дотримувався двох основних напрямків — комедійно-сатиричного та героїко-романтичного.

Обидві ці лінії легко визначити у всіх постановках театру, незалежно від того, для кого вони призначені, для дорослих, чи для дітей.

Казка складає основу дитячого репертуару. В спектаклях Центрального театру ляльок вона подана широко і різноманітно: на його сцені йшли і йдуть російські народні казки, як, напри-

клад, «По щучьему велению», «Конек-Горбунок» і казки інших народів: «Кот в сапогах», «Золушка». Театр багато працював над створенням нового типу радянської казки, здійснюючи віршовані п'єси С. Маршак «Теремок» та «Кошкин дом», п'єсу талановитого письменника Є. Шварца «Сказка о потерянном времени». Інсценізувавши популярну казкову повість О. Толстого «Золотой ключик» (Буратіно). Для маленьких дітей ідуть спектаклі за участю звірів, такі як «Веселые медвежата», «Снегуркина школа», які розповідають дітям про правила пове-

Заслужений артист РРФСР
З. Е. Гердт

дінки, про основи моралі, про дружбу, чесність і т. ін. Для старшого віку іде інсценізація романтичної повісті К. Кіплінга «Мауглі».

Елементів казкової фантастики не уникає театр і в своїх виста-